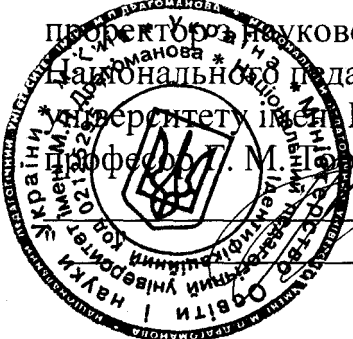

ЗАТВЕРДЖУЮ
проєктор наукової роботи
Доктор педагогічних наук
М. П. Драгоманова
професор Т. М. Рибін

_____ 2021 року

ВИСНОВОК

засідання структурного підрозділу Міжкафедрального семінару кафедри освіти дорослих кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, призначеного рішенням засідання вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова від 30 червня 2021 р. (Витяг з протоколу № 11), для проведення попередньої експертизи дисертації Ао Денгаова на тему: «Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти» на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 014 – Середня освіта (музичне мистецтво).

ПРИСУТНІ: завідувач кафедри д.пед. наук, проф. Слабко В.М. (головуючий на семінарі), доктори пед. наук, професори: М.С.Корець, Н.М.Рідей, Л.Л.Макаренко, С.М.Яшанов, О.П.Хижна, Р.А.Савченко, канд. пед. наук, проф. Т.О.Бодрова Т.О., кандидати педагогічних наук, доценти: О.М.Бордюк, С.І.Миколінська; старший викладач Н.Л.Горбатенко, аспірантка Ао Денгаова, секретар Д.Навроцька.

СЛУХАЛИ: Висновок рецензентів доктора педагогічних наук, професора Слабка Володимира Миколайовича, доктора педагогічних наук Савченко Регіни Анатоліївни про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації Ао Денгаова на тему: «Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти», призначених рішенням засідання вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова від 30 червня 2021 р. (Витяг з протоколу № 11) для проведення попередньої експертизи дисертації, поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 014-Середня освіта (музичне мистецтво).

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Хижна О.П. Тему дисертаційної роботи затверджено на засіданні вченої ради

Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 11 від 23 травня 2017 року).

2.1. Дисертантка Ао Денгаова

Повідомила про основний зміст, концептуальні положення та наукові результати дисертаційної роботи. Актуальність обраної проблеми полягає в тому, що у сучасній науці проблематика формування фахового самоставлення майбутніх учителів у системі неперервної освіти належить до важливих напрямів досліджень. Адже реальність, в якій ми існуємо і прагнемо ефективно функціонувати, характеризується нестабільністю, невизначеністю, складністю, неоднозначністю. Людство шукає коеволюційні контексти цілісності людини в соціокультурному середовищі.

Тому актуалізується проблема виховання самостійності особистості в фаховій діяльності, становлення професійної свідомості майбутнього фахівця, а одним з важливих маркерів означеної самосвідомості є сформованість позитивного самоставлення як провідного показника компетентності фахівців третього тисячоліття. У цьому контексті процес фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва сьогодні має відповідати потребам суспільства і бути спрямованим, згідно Освітньої програми, на формування загальної, фахової та інтегральної компетентностей студентів, адже суспільству необхідні фахівці, здатні до самовдосконалення протягом усього життя.

Вітчизняна наукова думка демонструє ріст дослідницького інтересу до проблем фахового самоставлення майбутніх педагогів на різних етапах професіоналізації. У своєму дослідженні ми трактуємо *фахове самоставлення* як складноструктуроване особистісне утворення, що відноситься до смислового ядра особистості та здійснює регуляторний вплив на її фахову поведінку, спілкування, ефективність діяльності, виступає індикатором успішної самореалізації як фахівця.

Теоретичним і експериментальним дослідженням ставлення особистості до себе присвячені праці Б.Ананьєва, Л.Виготського, О.Леонтьєва, Д.Леонтьєва, В.М'ясищева, С.Пантілеєва, В.Роменця, С.Рубінштейна, В.Століна, І.Чеснокова та ін.; особливостям ставлення особистості до іншої людини (Л.Гозман, В.Столін); як зв'язок процесів самоставлення та мотиваційної сфери (Б.Братусь, Б.Зейгарник, О.Ніколаєва, Р.Сапожнікова, О.Соколова, В.Столін та ін.); з точки зору його формування в різні вікові періоди (О.Бацилева, А.Візгіна, А.Захарова, С.Пантілеєв, І.Чеснова, Ван Гоань, Лу Мінде, Лі Чуньпен, Ван Цзяньші, Хе Сі Ган, У Іфан); як змінність складових компонентів самосвідомості особистості під впливом переживання різних життєвих ситуацій (Т.Ільїна, О.Керик, П.Лушин, А.Налчаджян, А.Рубченко, О.Соколова; Сунь Лінян, Хань Юйцень та ін.); як зміни в афективній оцінці уявлень про себе, що мотивують поведінку особистості, спрямовуючи її гармонійний розвиток, або його порушення (Т.Кириленко, Н.Татенко, Л.Фестінгер, А.Фурман, Хуан Яцянь, Яо Ямін та ін.); як функція координат життєвого світу (П.Горностай, Л.Сохань, Т.Титаренко).

Наукова рефлексія різних аспектів професіогенезу педагогічного працівника розкривається у працях В.Андрущенка, В.Бондаря, Н.Гузій, І.Зязюна, В.Кремня, В.Лугового, Л.Мітіної, Л.Рибалко, Н.Сегеди та ін.

Підґрунтям питань підготовки фахівців до професійної діяльності у сфері мистецької освіти слугують наукові доробки вітчизняних і зарубіжних учених, що досліджували:

– професійне становлення, формування духовної й професійної культури, професійної майстерності, виконавської надійності – Є. Барбіної, О. Єременко, О. Карпової, А. Козир, Л. Коваль, Н. Мозгальнової, О. Рудницької, Г. Падалки, Л. Паньків, Л. Сухової, Т. Танько, В. Орлова, О. Хижної, Г. Шевченко, О. Щолокової, Д. Юника та ін.;

– розвиток творчої особистості викладачів мистецької освіти – Л. Андрущук, О. Білаш, І. Герц, У. Козубаш, А. Коротков, С. Куценко, Г. Николаї, О. Отич, Л. Паньків, І. Спінул, І. Тригуб, С. Тригуб, К. Шафранська, П. Фриз, Пу Хенцян, Цюй Сяююй та ін.;

– теоретичні й методичні аспекти неперервної освіти та освіти дорослих – В. Бобрицька, Л. Вовк, Н. Дем'яненко, І. Зязюн, М. Корець, В. Мадзігон, Н. Ничкало, В. Радкевич, Н. Рідей, Н. Протасова, С. Сисоева, В. Слабко, Л. Сущенко та ін.).

Зарубіжні науковці в галузі розробки проблеми фахового самоствавлення також представляють картину, яка в чомусь нагадує стан вітчизняних досліджень. Здавна констатується, що крім загального самоствавлення у особистості складається цілий ряд парціальних самооцінок, які обслуговують її поведінку в різних сферах активності та соціальних ситуаціях. Однак дослідників вони більше цікавлять як складові загального самоствавлення. Ситуація ускладнюється відсутністю єдиного переліку конкретних самооцінок, а також тим, що вони множаться слідом за виокремленням все більш специфічних аспектів «Я» і все більш вузьких сфер особистісної активності. Для позначення самоствавлення особистості як суб'єкта фахової діяльності та ділового спілкування в зарубіжній літературі використовується кілька основних понять, які частково перекриваються між собою за змістом. До таких понять належать: «професійна самооцінка» («professional self-esteem»), «професійна самоефективність» («occupational self-efficacy») і «ядерна самооцінна диспозиція» («core self-evaluation»). Кожне з них охоплює певні фрагменти тієї складної та багатогранної феноменології, яка властива ставленню особистості до себе як фахівця, в той час як поняття, яке описувало б цю феноменологію інтегрально, відсутнє.

Водночас, проведені дослідження повною мірою не задовольняють зростаючий інтерес до проблеми формування фахового самоствавлення майбутніх учителів музичного мистецтва, у теорії та практиці мистецької освіти існує низка суперечностей між:

- цілісністю культури особистості як системи і фрагментарністю знань щодо специфіки її вияву в особистісній поведінці та ставленні до світу;

- різноманіттям галузевих теорій педагогічної професіоналізації та невизначеністю змісту та структури фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва;

-широким попитом на застосування художньо-педагогічних технологій у навчально-виховному процесі й браком науково обгрунтованої методики педагогічної організації формування фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва.

Актуальність і невирішеність проблеми визначили вибір теми дисертаційного дослідження *«Формування фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти»*.

Мета дослідження – розробити, теоретично обгрунтувати та експериментально перевірити ефективність запропонованої методики формування фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти.

Об’єкт дослідження – процес фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Предмет дослідження – педагогічні умови та методика формування фахового самоствалення майбутніх учителів музики у системі неперервної освіти.

Завдання дослідження:

1. Здійснити методологічний аналіз проблеми формування фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва.
2. Розкрити особливості формування фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти.
3. Визначити фактичний рівень сформованості фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва.
4. Розробити та експериментально перевірити ефективність методики формування фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти.

Методологічну основу дослідження складають філософські положення діалектики естетичного відношення особистості до дійсності та мистецтва, зокрема музичного; формування в особистості генералізованої потреби творити за законами краси та досконалості. Теоретичне обгрунтування змісту та структури фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва формувалось на філософському розумінні світогляду особистості як нерозривної єдності пізнавального і ціннісного, об’єктивного і суб’єктивного компонентів відображення дійсності, теоретичних і позатеоретичних форм пізнання.

Методи дослідження:

-теоретичні: вивчення філософської, соціально-психологічної і педагогічної літератури з питань виховного впливу музичного мистецтва; культурологічного змісту морального та естетичного виховання особистості в художньо-естетичній діяльності, теоретичне осмислення передових психолого-педагогічних досліджень по проблемі;

-критичний аналіз психологічних та педагогічних досліджень з проблеми; діагностичні (ситуації вибору, тести, інтерв’ю); педагогічний експеримент;

статистична та аналітична обробка даних щодо рівня сформованості фахового самоставлення у процесі неперервної освіти.

Практичне значення одержаних результатів дисертаційного дослідження визначається можливістю застосування отриманих у ході дослідження наукових результатів у фаховій підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва. Розроблене педагогічне забезпечення (принципи педагогічні умови, методи) може мати практичне застосування для підготовки фахівців спеціальностей 014 – Середня освіта (Музичне мистецтво) та 025 – Музичне мистецтво. при розробці курсів підвищення кваліфікації та перепідготовки працівників у сфері музично-педагогічної освіти, написанні навчальних програм та методичних посібників; в подальших дослідженнях у галузі фахового становлення і особистісного розвитку майбутніх учителів музичного мистецтва..

Результати проведеного дослідження дозволяють сформулювати такі висновки:

Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва в системі неперервної освіти в педагогічних університетах України і Китаю є інноваційним за своєю природою процесом, трансформує існуючі традиції й породжує нові культурні цінності. Фахове самоставлення виступає своєрідним внутрішнім «камертоном», за допомогою якого особистість відстежує і контролює відповідність своїх індивідуальних якостей, цінностей, мотивів і завдань фахової діяльності, спілкування, кар'єри. На основі фахового самоставлення особистості приходить інтеріоризація сукупності фахово значущих - як корисних, так і шкідливих - якостей. Це проявляється в умінні свідомо активувати достоїнства і свідомо включати їх у фахову діяльність, а також блокувати недоліки, захищати фахову діяльність та її результат від деструктивних впливів.

У своєму дослідженні ми трактуємо *фахове самоставлення* як складноструктуроване особистісне утворення, що відноситься до смислового ядра особистості та здійснює регуляторний вплив на її фахову поведінку, спілкування, ефективність діяльності, виступає індикатором успішної самореалізації як фахівця.

На підставі аналізу методологічних підходів до визначення понять: «самоставлення», «професійне самоставлення», «фахове самоставлення», «фахове самоставлення вчителя музичного мистецтва», нами уточнена сутнісно-змістова характеристика основних понять дослідження.

Як показало дослідження, структуру фахового самоставлення майбутнього вчителя музичного мистецтва складають три взаємопов'язані компоненти: *мотиваційно-емоційний компонент* (система педагогічних цінностей, особистісних смислів, мотивів, інтересів, потреб фахівця, яка формує особистісно-ціннісну установку вчителя музичного мистецтва і сприяє розвитку фахового самоставлення) з показниками: установка на зв'язок самоставлення з особистими і професійними інтересами; мотивована спрямованість на саморозвиток і освоєння новаторського досвіду в музичній педагогіці; розуміння необхідності володіння методами наукового пізнання; прагнення

відбутися в професії та завоювати авторитет; *пізнавально-інформаційний компонент* (базова культура особистості; достатня кількість фахових і спеціальних знань і умінь їх застосовувати, вміння вибирати джерела пізнання і форми самоосвітньої діяльності, додаткові знання з музичної і педагогічної наук, отримані переважно в самоосвітній діяльності) з показниками: різнобічні знання з музичних дисциплін в єдності з усвідомленими міжпредметними зв'язками; вільне застосування умінь самоосвітньої діяльності: визначення мети, робота з джерелами інформації, оцінювання інформаційного матеріалу, обробка отриманих результатів; володіння розумовими операціями (аналіз, синтез, порівняння, конкретизація, розчленування, узагальнення, класифікація тощо); вміння інтерпретувати мистецький твір на основі комплексного аналізу; *конативно-діяльнісний компонент* (представлено системою саморегуляції особистості фахівця своєю діяльністю, в складі якої присутні операції, такі, як спостереження, аналіз, самооцінка, корекція, контроль) з показниками: наявність усвідомлених цілей, ідеалів, смислів, прагнень особистості вчителя музичного мистецтва.

Визначено три рівні сформованості фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва: низький, середній і високий.

Розкрито методологічні підходи до організації педагогічного процесу. З огляду на те, що організацію педагогічного процесу формування фахового самоствалення вчителя музичного мистецтва варто здійснювати в контексті певних методологічних підходів, вважаємо, що цей процес буде ефективніше здійснюватися в інтеграції наступних підходів: психолого зорієнтованого, особистісно-діялісного, суб'єктного та компетентісного.

Концепція нашого дослідження дозволяє виділити і включити в музичне навчання, наприклад, на молодших курсах ЗВО елементи спеціалізації, підвищує ефективність використання сенситивного періоду, значно збагачує мотиви навчальної діяльності за рахунок показу з перших днів навчання «виходів» загальнонаукових дисциплін на питання спеціальної підготовки і майбутньої фахової діяльності, а також пробудження інтересу до суміжних дисциплін. Вказаний на інваріантній основі зв'язок між зовні різними явищами і процесами, що вивчаються в різних навчальних дисциплінах, стимулює студентів до активізації пізнавальної активності, до мобільного переносу знань, до самостійного пошуку і виявлення інваріантних складових художньої картини світу.

У дисертації виявлено, що педагогічний потенціал неперервної освіти у формуванні фахового самоствалення студента-музиканта проявляється в наступному:

- досвіді попереднього музичного навчання студента;
- врахуванні можливостей кожної з дисциплін фахового циклу та їх комплексного застосування в освітньому процесі;
- різноманітності форм організації музичного навчання – індивідуальних і колективних, аудиторних і позааудиторних;
- умовах, максимально наближених до фахової діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва;

Розроблено методику формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти, яка представляє собою наступні складові: цільовий блок (мета); теоретико-методологічний блок (методологічні підходи та принципи навчання); змістово-процесуальний блок (зміст фахових дисциплін, методи, форми роботи, засоби навчання), діагностично-результативний блок (показники сформованості фахового самоставлення студента-музиканта, педагогічна діагностика, рівні і результат).

Обґрунтовано наступні педагогічні умови ефективного впровадження у навчально-виховний процес методики формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти:

- створення сприятливої творчої атмосфери в процесі музичного навчання;
- активізація образного уявлення студентів, їх асоціативного мислення;
- пробудження у майбутніх учителів емоційно-ціннісної реакції у процесі спілкування з музичним мистецтвом;
- спрямування уваги на виховне значення музики у житті будь-якого народу;
- систематизація змісту самостійної роботи студента у музичному навчанні.

Для вирішення поставлених в дисертаційному дослідженні завдань проведено дослідно-експериментальну роботу, яка включала в себе: проблему дослідження і основні напрями її вирішення, характеристику засобів експериментальної роботи, етапи експерименту (констатувальний, формувальний, контрольний). За результатами експериментального дослідження на завершальному етапі підтверджено обґрунтованість запропонованих автором теоретичних і методичних засад і ефективність розробленої на їхній основі авторської поетапної методики формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва, яка охоплює орієнтаційно-організаційний, розвивально-технологічний і трансформаційно-творчий етапи, на кожному з яких застосовувалися інноваційні методи музичного навчання.

Дослідно-експериментальна робота була спрямована на отримання відомостей про рівні сформованості фахового самоставлення майбутнього вчителя музичного мистецтва у системі неперервної освіти на всіх етапах експерименту. На контрольному етапі була зафіксована наступна динаміка підвищення рівнів сформованості фахового самоставлення студентів ЕГ: високого рівня досягли 23,8%, (було – 9,2%); значно зросла кількість студентів, які досягли середнього рівня – 49,4%, (було – 24,6%). Незначні позитивні зміни спостерігаються у студентів КГ: високий рівень сформованості фахового самоставлення зафіксовано у 14,8% (було – 11,6%); середній рівень у 35,7 % (було – 23,8%); на низькому рівні залишилося 52,7% (було – 65,2%). Проте така динаміка має стихійний характер, оскільки більшість студентів контрольної групи залишилася на низькому рівні сформованості фахового самоставлення.

Отримані відомості оброблялися методом математичної статистики, результати кореляційного аналізу дозволили відобразити позитивну динаміку рівнів сформованості фахового самоставлення майбутніх учителів музичного

мистецтва у системі неперервної освіти.

Виходячи з результатів дисертаційного дослідження, прийшли до висновку про те, що розроблена і реалізована в освітньому процесі методика формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти відображає певну позитивну динаміку підвищення рівня сформованості фахового самоставлення студентів, що дає підставу вважати проведене дисертаційне дослідження успішним.

Перспективними можуть бути дослідження з розгляду педагогічних умов формування фахового самоставлення майбутнього вчителя музичного мистецтва; з розробки нових педагогічних технологій формування фахового самоставлення майбутнього вчителя музичного мистецтва засобами інших дисциплін і варіантів педагогічного супроводу.

Дякую за увагу.

2.2. Запитання до дисертантки Ао Денгаова та відповіді на них.

Д. пед.наук, проф. Корець М.С.: «Обґрунтуйте Ваше трактування феномену «фахового самоставлення майбутнього вчителя музичного мистецтва»

Ао Денгаова. Дякую за запитання. Феномен «фахового самоставлення майбутнього вчителя музичного мистецтва» - це психічне новоутворення, динамічна система смислових структур і процесів, яка орієнтує людину в інструментальних зв'язках між її індивідуальними властивостями й процесами реалізації професійних мотивів і цінностей, регулюючи її фахову поведінку, фахову діяльність та спілкування відповідно до цих зв'язків. За результатами проведеного автором дослідження деструктивних ознак фахового самоставлення виявлено, що негативна самооцінка та негативна оцінка працівником власної праці формуються під впливом різних несприятливих факторів фахового середовища, зокрема такого фактора, як «неадекватний» стиль керівництва, що водночас можуть розглядатися як ризики професійного здоров'я. Негативна самооцінка й негативна оцінка працівником власної праці як форми свідомої репрезентації фахового сенсу «Я» провокують системні зміни інтегральних характеристик педагога.

Д. пед. наук, проф. Макаренко Л.Л. На дослідження яких китайських вчених, що стосуються проблемного поля Вашого дослідження, Ви спиралися?

Ао Денгаова: Дякую за запитання. У своїй роботі у розрізі методології ми спиралися на філософські роздуми великих китайських філософів Лаоцзи, Конфуція. Китайська педагогічна наука ще досить молода, але китайські вчені звертаються до вивчення питань, які стосуються проблемного поля нашого дослідження. Серед концептуальних ідей таких вчених, як Ван Гоань, Лу Мінде, Лі Чуньпен, Ван Цзяньші, Хе Сі Ган, У Іфань, Пу Хенцян, Цюй Сяюй - ідеї гуманізації мистецької освіти, професійного та фахового самоставлення майбутніх педагогів-музикантів, збереження і розвитку самобутніх

національно-культурних і культурно-історичних традицій Китаю в контексті кращих загальнолюдських традицій.

Доктор пед. наук, проф. Яшанов С.М.: Які методологічні підходи покладені в основу запропонованої методики?

Ао Денгаова: Дякую за запитання. В нашому дослідженні компетентнісний підхід інтегрує традиційні підходи, а саме: системний, психолого зорієнтований, особистісно-діяльнісний, суб'єктний. Для дослідження таких систем як освіта, культура, теорія і методика підготовки вчителя музичного мистецтва, нами визначено системний і суб'єктний підходи.

Доктор пед. наук, проф. Рідей Н.М.: Назвіть шляхи удосконалення фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Ао Денгаова. Дякую за запитання. Одним з таких шляхів можна вважати екзистенційно-рефлексивну стратегію освітнього процесу.

Результати дослідження переконали нас в тому, що цій стратегії близькі педагогічні принципи, якими ми керувалися в нашій методиці а саме: гуманізації, гуманітаризації, демократизації, глобалізації, культурологізації; цілісності; детермінізму; історизму; єдності загального, особливого й одиничного; єдності теорії та практики; природовідповідності; діалогізації, орієнтації на збереження національного і вивчення інонаціонального, зміцнення історичної та культурної спадкоємності поколінь; національного підходу до соціалізації молоді.

Доктор пед. наук, проф. Слабко В.М.: Розведіть поняття педагогічна технологія і методика.

Методика – педагогічна наука, яка досліджує закономірності навчання певного предмета. Оскільки загальні закономірності навчання вивчаються дидактикою, методику правомірно розглядати як часткову дидактику. На основі вивчення різних форм взаємодії викладання і навчання конкретного предмета методика розробляє і пропонує вчителю певні системи навчальних впливів. Ці системи втілюються в зміст освіти, який розкривається в програмах і підручниках; ідеалізуються в методах, засобах і організаційних формах навчання. Методика тісно пов'язана з дидактикою і спирається на її загальні положення. Отже, методика представляє собою педагогічну галузеву макротехнологію. Але між методикою й технологією наявні суттєві відмінності.

Пріоритетне питання методики – «як?», а технології – «як це зробити оптимально?». Технологію від методики відрізняють два моменти: гарантія кінцевого результату й проектування майбутнього освітнього процесу. Технологія, на відміну від методики, не зорієнтована на варіативність. Отже, ми розглядаємо педагогічну технологію як гнучку систему функціонування всіх компонентів педагогічного процесу, побудовану на науковій основі, запрограмовану в часі й в просторі, що приводить до запланованих результатів.

Кандидат пед. наук, доцент Бордюк О.М.: Які методи діагностики використовувались на констатувальному етапі експериментальної роботи?

Ао Денгаова. Дякую за запитання. На констатувальному етапі експериментальної роботи було використано наступний комплекс діагностувальних методик, а саме: для виявлення вихідного стану сформованості ціннісно-мотиваційного компоненту – анкету-опитувальник «Фахове самоставлення вчителя музичного мистецтва», анкета-опитувальник «Мотивація до фахової діяльності».

Канд. пед. наук, доцент Миколінська С.І.: В чому проявляються особливості побудови формувальної методики дослідження?

Ао Денгаова. Дякую за запитання. Метою *орієнтаційно-організаційного етапу методики* було створення та закріплення позитивної мотивації процесу фахового самоставлення. *Орієнтаційно-організаційний* етап включав ряд дій, спрямованих на вирішення завдань стимуляції інтересу студентів до художньо-естетичної діяльності. На цьому етапі роботи за інформацією здобуті знання перетворювалися певним чином у смисли, які, за висловом Г. Падалки, є показником особистісного включення суб'єкта успадкування в предметну сферу, що зараз опановується.

Слід зазначити, що формування позитивної мотивації є невід'ємною складовою на всіх етапах експерименту. Основними функціями формування позитивної мотивації визначено:

- *навчальна* – полягає в опануванні студентами певних знань, вмінь, навичок, які вони будуть використовувати у подальшій художньо-естетичній діяльності, що з набуттям досвіду стає основою саморозвитку особистості і включає в себе пізнавальні можливості, волюву регуляцію дій та результативність творчих процесів, ініціативний пошук особистістю шляхів та засобів самовираження.
- *контрольно-корекційна* – полягає в контролі та вчасному виявленню проблем, пошуку засобів та механізмів їх подолання, у цілеспрямованості зусиль та наполегливості у поданні труднощів.
- *практична* – тісно пов'язана з використанням творів національного мистецтва, зокрема народної творчості, в процесі формування національної свідомості особистості, здатності вільно орієнтуватися у світі духових цінностей; формуванням уміння проявляти варіантність, самостійність при прийнятті рішень, нести відповідальність за наслідки власних дій і вчинків.

Завданнями другого – *розвивально-технологічного етапу* було: навчити студентів мобільно застосовувати набуті знання у власній діяльності, проводити художні паралелі в межах творів різних видів мистецтв. Ми передбачили виконання завдань, що містили ілюстративне пояснення; художньо-педагогічний аналіз мистецьких творів; вияв самостійності у створенні інтерпретації пісні, літературного твору; варіантне тлумачення художніх образів мистецьких творів;

порівняння й оцінювання різних виконавських трактовок розучування мистецького твору. Це сприяло формуванню фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва шляхом поступового ускладнення поставлених завдань, активне збагачення тезаурусу інформацією з даної проблеми; удосконалення та творче використання навичок квазіпрофесійної діяльності студентів.

На третьому – *трансформаційно-творчому етапі* ми прагнули поповнити та закріпити набуті мистецькі знання та навички, необхідні для самопрезентації студентів; вміння творчо застосовувати ці знання на практиці. На цьому етапі пропонувані завдання мали на меті: формування свідомого ставлення до фахової діяльності на основі інтеграції різних видів діяльності – навчально-пізнавальної, квазіпрофесійної, художньо-творчої; розвиток уміння самостійно опрацьовувати мистецький твір; активне збагачення мистецького тезаурусу необхідною інформацією з даної проблеми; використання імпровізації; удосконалення практичних навичок та творче використання їх у навчальному процесі.

Питання єдності мистецьких реалій з соціокультурним середовищем стало одним із напрямів роботи. Використання методів вивчення мистецьких пам'яток соціокультурного середовища застосовується не лише з наочно-ілюстративною метою, але й як тип художньо-естетичної творчості та поєднує в собі матеріальній й духовні цінності культури.

Головуючий: Чи є ще запитання до здобувачки? (Немає). Дякуємо за відповіді.

3. ВИСТУПИЛИ:

Науковий керівник – д. пед. н., професор Хижна О.П.

Процеси динамічних перетворень в Україні та Китаї, пов'язані з економічною і політичною розбудовою та формуванням принципово нових соціальних відносин – гуманізацією, гуманітиризацією, демократизацією суспільства, мають своїм наслідком як низку важливих досягнень, так і чимало невирішених завдань. До останніх можна віднести і проблему формування фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти.

Нагальна потреба суспільства, як китайського, так і українського, в генерації вчителів нового типу, кваліфікованих, мобільних спеціалістах, конкурентоспроможних фахівцях, здатних до творчого саморозвитку та самоосвіти. В цьому контексті дисертація Ао Денгаова представляється актуальною та своєчасною.

У дисертації досліджено проблему формування фахового самоствалення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти; проаналізовано стан розробленості досліджуваної проблеми в музично-педагогічній науці і практиці; уточнено дефініцію «фахове самоствалення» стосовно вікової категорії студентської молоді; розкрито потенційні можливості

дисциплін фахової підготовки у формуванні досліджуваної проблеми; розроблено та теоретично обґрунтовано компонентну структуру, виявлено критерії, показники і рівні сформованості цього феномену в студентів факультету мистецтв; запропоновано авторську методику формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти. За результатами експериментального дослідження на завершальному етапі підтверджено обґрунтованість запропонованих автором теоретичних і методичних засад і ефективність розробленої на їхній основі авторської поетапної методики формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва, яка охоплює орієнтаційно-організаційний, розвивально-технологічний і трансформаційно-творчий етапи, на кожному з яких застосовувалися інноваційні методи музичного навчання.

Основні теоретичні положення, результати дисертаційного дослідження та його висновки висвітлено у 9 науково-методичних публікаціях автора, 2 з яких – у фахових педагогічних виданнях, 1 – у зарубіжних виданнях, 6 – апробаційного характеру.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання його матеріалів для розробки навчальних програм, оновлення змісту творчо-пізнавальної самостійної діяльності студентів у ЗВО.

Вважаю, що дисертаційне дослідження Ао Денгаова «Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти» є самостійним, завершеним дослідженням, що в цілому відповідає вимогам до здобувачів ступеню доктор філософії за спеціальністю 014 – Середня освіта (Музичне мистецтво), має право бути представленим на фаховому семінарі для надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Висновок рецензентів:

доктора педагогічних наук, професора Слабка Володимира Миколайовича, доктора педагогічних наук Савченко Регіни Анатоліївни про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ао Денгаова на тему: «Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти», призначених рішенням засідання вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова від 30 червня 2021 р. (Витяг з протоколу № 11) для проведення попередньої експертизи дисертації, поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 014 – Середня освіта (музичне мистецтво).

Сучасну ситуацію в глобалізованому світі можна розглядати як таку, що ґрунтується на пріоритеті бачення сутності людини. Людина стає головною метою і цінністю, «мірилом усіх речей». Саме на її уявлення й ідеали, в кінцевому підсумку, орієнтуються освітні концепції сучасних науковців та педагогічна практика. Особистість та її інтереси виходять на авансцену, випереджуючи інтереси держави й соціальної спільноти, адже саме особистість

є рушійною силою прогресу цивілізації, від її освіченості, творчої енергії, рівня розвитку культури та сформованості духовного світу залежить поступ усіх економічних, політичних і соціальних процесів у суспільстві.

Вдало поєднуючи теоретичний аналіз фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, її природи, характерних рис та настанов, що мають бути реалізовані в ході освітніх реформ і трансформацій, з визначенням шляхів практичної реалізації зазначених настанов, Ао Денгаова вибудовує цілісну систему формування фахового самоставлення студентів, що становить собою відповідь на виклики сьогодення та водночас ґрунтується на засадах гуманістично зорієнтованої світоглядної парадигми.

Результати представленого дисертаційного дослідження відрізняються науковою новизною, становлять собою вагомий внесок авторки у розвиток мистецької освіти та можуть бути використані при визначенні напрямів і пріоритетів державної освітньої політики України та Китаю, при розробці нормативних курсів та спецкурсів для студентів вищих навчальних закладів. Особливо значущими є, на нашу думку, обґрунтування й розробка авторської методики формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва.

Варто наголосити, що дисертантка розглядає стратегію удосконалення системи фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва крізь призму освітнього процесу у вищих навчальних закладах, адже важливі завдання та проблеми музичної освіти пов'язані з підготовкою педагогічних кадрів нового покоління і формуванням принципово нової культури педагогічної праці. Авторка переконує, що важливим чинником модернізації фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва виступає її соціально-освітня цінність, яка розкривається через ступінь ефективності освітнього процесу з орієнтацією на перспективи суспільного розвитку. Тому *актуальність і практична значущість* представленого дисертаційного дослідження на тему «Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти» стає незаперечною.

Науковий апарат роботи дає достатньо чіткі уявлення про обраний ракурс дослідження, його методологічні, теоретичні, методичні здобутки. Заслуговує на схвалення ґрунтовне дослідження системи поглядів та спосіб концептуалізації дійсності в мистецтві, створення знакового образу художньої картини світу, її інтерпретація, словесні образи речей і образні моделі, що відображають специфічні особливості національної культури, доповнюють сприймання навколишньої дійсності її осмисленням. Зміст дисертаційної роботи засвідчує, що її авторка на основі глибокого аналізу педагогічного досвіду, а також широкого спектру даних про сучасний стан сформованості фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва пропонує методику формування означеної якості в педагогічних університетах та проектує педагогічні умови, що мають на практиці забезпечити формування на належному рівні фахового самоставлення студентів.

У процесі упровадження авторської методики формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва в освітній процес ЗВО

дисертанткою застосовувалися інноваційні методи навчання: на *першому* етапі методики цікавим вважаємо застосування технологій групової взаємодії; активних методів музичного навчання; комунікативних художньо-педагогічних ситуацій, спрямованих на самопрезентацію, саморозкриття, самоаналіз; сюжетну організацію навчального спілкування; творчий характер навчальних завдань; включення тестів самопізнання і самодослідження в контекст навчального спілкування; застосування методу навчальної дискусії, який сприяє активізації студентів, дає їм можливість висловити власну точку зору відносно позитивних та негативних впливів глобалізаційних процесів у галузі вищої педагогічної освіти (наприклад, “Гуманізація мистецької освіти”, “Глобалізм: позитивні та негативні тенденції”, “Вплив релігії на становлення світогляду особистості”, “Толерантні відносини: за і проти”, “Вплив політики держави на відносини між людьми”).

Родзинкою другого етапу запропонованої методики вважаємо створення ситуацій успіху, використання методу творчих проєктів, використання технологій групового тренінгу, технології самооцінювання, позитивного взаємооцінювання, продуктивне вирішення конфліктних ситуацій та пошук альтернативних шляхів вирішення проблем за умови врахування інтересів кожного учасника конфліктної ситуації, написання твору-роздуму про себе «Я-Профі», в якому студент аналізує «Актуальне Я-Профі» – те, яким себе бачить і оцінює студент в даний час; «Ретроспективне Я-Профі» – те, яким себе бачить і оцінює студент в минулому «Ідеальне Я-Профі» – те, яким хотів би бути або стати вчитель музичного мистецтва; «Рефлексивне Я-Профі» – те, як, з точки зору майбутнього вчителя, його розглядають і оцінюють інші студенти.

Третій етап методики формування фахового самоствавлення спрямований на засвоєння комплексних фахових умінь, необхідних у професійній діяльності. До комплексних педагогічних умінь, які оптимально забезпечують належний рівень сформованості фахового самоствавлення відносимо: *експресивні* вміння (ці вміння спрямовані на внутрішню самомобілізацію, управління своїм психічним станом, емоціями); *соціально-перцептивні* вміння (характеризують вміння привертати до себе увагу за допомогою міміки, пантоміміки, зовнішнього вигляду; розвиток уваги, уваги, інтуїції та спостереження); *поведінкові* вміння (означають встановлення правильних взаємовідносин з партнерами в спілкуванні, виділення цільових орієнтирів спілкування з урахуванням його комунікативного забезпечення, адекватне орієнтування в нестандартній ситуації та прийняття оптимального рішення).

Реалізація творчих методів на третьому етапі включала: метод моделювання, проблемних ситуацій, практикум, проведення уроків-презентацій, інтернет-комунікації, інсценізації, проєкти, портфоліо, метод культурологічної драматизації, інсталяції.

Теоретичні здобутки дисертантки щодо моделювання феномена фахового самоствавлення студентів органічно екстраполюються на експериментальну роботу.

Хороше враження справляє надана в роботі педагогічна діагностика. У відповідності до поставленої мети та визначених завдань констатувального

експерименту авторкою схарактеризовано критерії визначення стану сформованості фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва, описано змістові особливості рівнів цієї сформованості. Сукупність визначених критеріїв, показників і рівнів дали змогу авторці накреслити стратегію та вихідні положення дослідно-експериментальної роботи. У ході проведення констатувального експерименту дослідниця продуктивно використала методи спостереження, опитування, анкетування тощо, розробивши діагностичний інструментарій визначення рівнів сформованості фахового самоставлення. Коректно оброблені емпіричні дані показали, в основному, низький та середній рівень сформованості фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва, зокрема таких атрибутів, як ерудиція, потреба у формуванні власної художньої картини світу. Це, на думку авторки, засвідчує слабку ефективність змісту, форм і методів традиційної фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у цьому аспекті.

Проведена Ао Денгаова перевірка вірогідності наслідків експериментального дослідження та їхнє впровадження в навчально-виховний процес ЗВО обумовлюють *практичну значущість* дисертації. Експериментальна робота виявила позитивну динаміку формувальних впливів та підтвердила ефективність запропонованої методики формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва в системі неперервної освіти.

Значущість дослідницької позиції авторки саме в цілісному, світоглядно зорієнтованому дослідженні феномена фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти. Заслуговує на схвалення ґрунтовне дослідження системи поглядів та способів концептуалізації дійсності в мистецтві, створення знакового образу художньої картини світу, її інтерпретація, образні моделі, що відображають специфічні особливості національної культури, доповнюють сприймання навколишньої дійсності її осмисленням.

Дисертація Ао Денгаова «Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти» є цілісним завершеним дослідженням, яке відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 і може бути подане до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуючий на засіданні міжкафедрального семінару кафедри освіти дорослих та кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування д. пед. наук., проф. Слабко В.М. підсумував, що обидва рецензенти були одностайні в позитивній оцінці дисертаційного дослідження Ао Денгаова, її відповідності «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167.

4. УХВАЛИЛИ: Наукову доповідь Ао Денгаова, в якій висвітлено основні наукові результати дисертаційної роботи, взяти до уваги.

Прийняти такі **ВИСНОВКИ** щодо дисертаційної роботи Ао Денгаова на тему: «Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти». Тему дисертаційної роботи затверджено на засіданні вченої ради Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 11 від 23 травня 2017 року).

4.1. Актуальність теми дисертаційної роботи незаперечна, адже в кризові й трансформаційні періоди суспільного розвитку закономірно загострюється потреба в пізнанні відповідних механізмів і принципів соціокультурного буття, що й обумовило концентрацію авторської уваги на розв'язанні суперечностей, вирішення яких, на думку дослідниці, сприятиме входженню системи вищої педагогічної освіти України і Китаю у світовий освітній простір. Заслуговує на схвалення ґрунтовне дослідження системи поглядів та способів концептуалізації дійсності в мистецтві, створення знакового образу художньої картини світу, її інтерпретація, що відображають специфічні особливості національної культури, доповнюють сприймання навколишньої дійсності її осмисленням.

4.2. Предметом дослідження є педагогічні умови та методика формування фахового самоставлення майбутніх учителів музики у системі неперервної освіти.

Підходячи до предмету дослідження, Ао Денгаова вдалося розв'язати масштабне завдання: розглянути удосконалення системи фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти як комплексну, багатоаспектну проблему, що не зводиться до проблеми лише суто педагогічної або суто мистецької.

Вдало поєднуючи теоретичний аналіз фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, її природи, характерних рис та настанов, що мають бути реалізовані в ході освітніх реформ і трансформацій, з визначенням шляхів практичної реалізації зазначених настанов, Ао Денгаова вибудовує цілісну систему формування фахового самоставлення студентів, що становить собою відповідь на виклики сьогодення та водночас ґрунтується на засадах гуманістично зорієнтованої освітньої парадигми.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає не лише у розкритті сутності поняття та розумінні змісту фахового самоставлення майбутнього вчителя музичного мистецтва, а й у визначенні структури цього інтегрального новоутворення (пізнавально-інформаційний, мотиваційно-емоційний та конативно-двьяльнісний компоненти), обґрунтуванні значення неперервної освіти у фаховому та особистісному становленні майбутніх учителів музичного мистецтва.

Авторкою здійснено системний аналіз теоретичних і методичних засад процесу фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва в межах різних теоретичних концепцій і підходів, обґрунтовані педагогічні умови педагогічного керівництва формуванням фахового самоставлення студентів,

удосконалено категоріально-понятійний апарат педагогічної теорії професіоналізації особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва в музично-педагогічній галузі; доповнено детермінації самоставлення особистісними та ситуаційними факторами, враховуючи емоційні властивості особистості та її творчі прояви при різній спрямованості діяльності, поєднання взаємозв'язків між компонентами самоставлення та емоційними властивостями й, на цій підставі, виокремлення типів фахового самоставлення; дістали подальшого розвитку зміст та особливості самоставлення особистості, що мають діагностичну та прогностичну спрямованість, їх знання може стати основою для особистісного зростання в умовах педагогічного процесу та фахового самовизначення, ефективної взаємодії в повсякденних стосунках і водночас у процесі самореалізації особистості.

Теоретична значимість дослідження полягає у науковій розробці й упровадженні в теорію та методіку музичного навчання актуальних питань формування фахового самоставлення особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва у системі неперервної освіти, виявленні закономірностей, принципів, взаємообумовленості педагогічних умов процесу формування фахового самоставлення особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва, поглибленні наукових уявлень про феномен фахового самоставлення особистості у тезаурусі теорії професіоналізації людини в музично-педагогічній сфері.

Практична значимість дослідження заключається у можливості використання запропонованих педагогічних умов і специфічних методів організації фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва та матеріалів дисертаційного дослідження у навчальних програмах різних дисциплін професійно зорієнтованого блоку навчальних планів; збагачена критеріальна база та діагностичний інструментарій моніторингу процесу фахового самоставлення особистості майбутнього учителя музичного мистецтва у системі неперервної освіти.

4.3. Дисертація Ао Денгаова є самостійною науковою роботою.

Опубліковані у фахових наукових виданнях праці достатньо повно відображають зміст дисертації.

Проблематику, теоретичні й практичні результати дисертаційного дослідження викладено в 9 публікаціях: з яких 2 надруковано у наукових фахових виданнях України, 1 – у наукових зарубіжних виданнях, 6 – апробаційного характеру.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДОСЛІДЖЕННЯ Статті у наукових фахових виданнях

1. Ао Денгаова. *Принципи удосконалення фахової підготовки майбутніх учителів музики в умовах кредитно-модульної системи навчання* /Ао Денгаова//

Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент. – серія : педагогічні науки - зб. наукових праць, випуск 12. – Київ, 2017. – 291 с. – С. 60-73.

2. Ао Денгаова. *Динаміка формування самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва як важливий чинник модернізації професійної підготовки* /Ао Денгаова // Наукові записки: Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; укл. Макаренко Л.Л. :Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. – Випуск 146. – С.226-231.

Статті в іноземних наукових фахових виданнях

3. Ао Dengaova. *Professional training of the future music teacher for concertmaster activities in the class of classical dance* // Scientific journal innovative solutions in modern science, №7 (43), New York 2020.- 160p.-P.17-33.

Матеріали науково-практичних конференцій

4. Ао Денгаова. *Педагогічний ресурс фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва*/ Ао Денгаова// Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі ХХІ століття: зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції. – Мукачево, 10-20 квітня 2018 р.: Мукачево, вид-во МДУ, 2018. – 196 с. - С. 145-146

5. Ао Dengaova. *Art therapy in development of creative skills in context of students preparation to social rehabilitation of teenagers in Ukraine*/Ао Dengaova// Social Work as a Means of Promoting Social Change. – Sbornik z conference XIV Hradecke dny socialni prace, Hradec Kralove 22az -23 rijna 2017 / red Zuzana Truflarowa, Marketa Pisova (Eds) // Gaudeamus, Hradec Kralove 2018.- 376p.-P.327-334

6. Chyżna O., Andruszkiewicz F., Dengaova A.: *Emigracja zarobkowa w ukraińskiej rodzinie: problemy, dylematy, kontrowersje*. Ogólnopolska interdyscyplinarna konferencja naukowa. W obliczu migracji: społeczne, kulturowe i ekonomiczne konsekwencje procesów migracyjnych w Polsce, Europie i na świecie. 7 listopada 2018 r. S 9-18.

7. Ао Денгаова. *Розвиток художньо-творчого потенціалу майбутнього вчителя музики крізь призму самоактуалізації особистості*/ Ао Денгаова //Сучасні орієнтири мистецької освіти: традиції, досвід, інновації /Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті засновника кафедри музики Чернівецького національного педагогічного університету імені Юрія Федьковича, народного артиста, професора Андрія Кушніренка (м.Чернівці, 4-5.квітня, 2019).- Чернівці, Чернів.нац.ун-т, 2019. – 202с. – С.136-140.

8. Ао Денгаова. *Партнерські відносини вчителя музичного мистецтва з батьками крізь призму педагогічної взаємодії* / Ао Денгаова// Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі ХХІ століття: зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції. – Мукачево, 22-23 квітня 2020 р. : Мукачево, вид-во МДУ, 2020. – 247 с. - С. 75-79

9. Ао Денгаова. *Потенціал мистецької освіти у формуванні фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва* /Ао Денгаова //Актуальні проблеми неперервної освіти в інформаційному суспільстві: збірник матеріалів конференції / за заг. ред. проф. В. П. Сергієнка, В. М. Слабка. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. – 398 с. – С.61-63

Слід уважати, що дисертаційна робота Ао Денгаова є достатньою мірою апробованою.

Результати дисертації були апробовані на *одинадцяти* наукових конференціях, серед яких – *шість* міжнародні: II Міжнародній науково-практичній конференції «Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття» (м. Київ, 14-15 квітня 2016); II Міжнародній науково-практичній конференції «Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі XXI століття» (м. Мукачєво, 19-20 квітня 2018); III Міжнародних науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського (м. Київ, 6-7 березня 2019); II Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій пам'яті засновника кафедри музики Чернівецького національного педагогічного університету імені Юрія Федьковича, народного артиста, професора Андрія Кушніренка (м. Чернівці, 4-5 квітня, 2019); I Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми неперервної освіти в інформаційному суспільстві» (м. Київ, 14-15 квітня 2020); III Міжнародній науково-практичній конференції «Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі XXI століття» (м. Мукачєво, 22-23 квітня 2020); I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Мистецька освіта: теорія, методологія, технології» (м. Кривий Ріг, 16 листопада 2017); щорічних звітних науково - практичних конференціях професорсько-викладацького складу аспірантів і докторантів НПУ імені М.П. Драгоманова (м. Київ, 2016-2020).

4.4. Уважати, що дисертація Ао Денгаова на тему: «Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти» є завершеним самостійним дослідженням, яке відповідає постанові «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 і може бути подане до розгляду у спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 014 – Середня освіта (Музичне мистецтво).

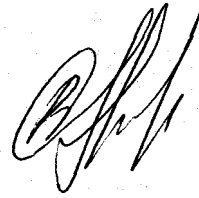
Виходячи з наведеного вище, Міжкафедральний семінар кафедри освіти дорослих та кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова затверджує цей висновок і рекомендує дисертацію Ао Денгаова на тему: «Формування фахового самоставлення майбутніх учителів музичного мистецтва у системі неперервної освіти» (науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Хижна О.П.), подану на здобуття ступеня вищої

освіти доктора філософії зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво) до розгляду у спеціалізованій вченій раді.

Рішення прийняте одногосно.

Рецензент

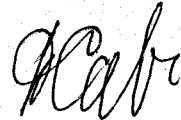
д. пед. н., проф., зав. кафедри
освіти дорослих

Слабко В.М.

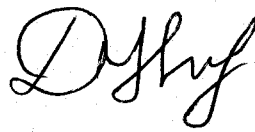
Рецензент

д. пед. н., професор, професор кафедри
теорії та методики музичної освіти,
хорового співу і диригування

Савченко Р.А.

Секретар кафедри

Навроцька Д.В.